

KLIIMAMINISTEERIUM

MTÜ Keskkonnasõbralik Lüganuse
ksvirumaa@gmail.com

Teie 02.09.2026

Meie 17.09.2026 nr 7-15/26/1731-14

Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu keskkonnamõju
strateegiline hindamine

Austatud MTÜ Keskkonnasõbralik Lüganuse esindajad

Esitasite Kliimaministeeriumile pöördumise kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (REP) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) kohta. Palute Kliimaministeeriumil järelevalvemenetluse korras hinnata KSH esimese etapi aruandes kasutatud metoodikat ning alternatiivide ja kumulatiivsete mõjude käsitlemist. Teie hinnangul on materjalide analüüsimisel ilmnunud mitmed metoodilised ja õiguslikud vastuolud, mis võivad mõjutada planeeringu õiguspärasust ning planeeringuga kaasnevate mõjude hindamist vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele (KeHJS).

Selgitame, et õigusaktides ei ole ette nähtud Kliimaministeeriumi poolt läbiviidavat eraldiseisvat järelevalvemenetlust KSH aruande üle. Planeeringu menetlus toimub planeerimisseaduse (PlanS) kohaselt ning kaitsetööstuspargi REPi koostamise korraldaja on Kaitseministeerium, kes esitas planeeringu ja KSH materjalid asutustele kooskõlastamiseks. Kliimaministeerium osaleb menetluses kooskõlastajana ning hindab oma pädevuse piires planeeringu ja KSH aruande vastavust õigusaktidele ning aruandes esitatud hinnangute piisavust.

Vabariigi Valitsus kehtestas 22.08.2025 korraldusega nr 151 kaitsetööstuspargi REPi osaliselt Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas. Sama korraldusega anti Kaitseministeeriumile ülesanne selgitada välja Piirsalu ja Aidu eelvalikualade kasutuselevõtmise vajadus. Kaitseministeerium otsustas jätkata sama REPi menetlust Piirsalu ja Aidu alade osas ning nende alade kohta koostati asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande täiendus. Ajavahemikul 26.06–26.07.2026 toimus nende materjalide avalik väljapanek, mille jooksul oli igal ajal võimalik esitada planeeringu ja KSH aruande kohta arvamusi. Kliimaministeerium on planeeringu ja KSH aruande materjale kontrollinud (sh KeHJS nõuetele), esitanud nende kohta märkused ning need ka kooskõlastanud.

Märgime esmalt, et pöördumises viidatud KeHJS § 13 ja 20 käsitlevad kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamist ehk KMHd, mitte strateegilise planeerimisdokumendi KSHd. KSH aruande sisuõuded tulenevad eelkõige KeHJS § 40 lõikest 4, mille kohaselt tuleb aruandes muuhulgas käsitleda alternatiivseid arengustsenaariume, nende valiku põhjuseid ning olulist kumulatiivset ja sünergilist keskkonnamõju.

Olete seisukohal, et aruandes puudub mitme asukoha stsenaariumi käsitlemine ja et aruandes ei ole hinnatud kumulatiivseid mõjusid, mis tekivad juhul, kui riik kasutab samaaegselt mitut eelvalikuala korraga. Alternatiivide käsitlemise kohta märgime, et mitme kaitsetööstuspargi ala kasutuselevõtmise võimalusega arvestati juba REPi lähteseisukohtade ja KSH programmi koostamisel, milles nähti ette, et ettevõtjate suurema huvi või eri tootmisviiside vajaduse korral võib kaaluda REPi kehtestamist rohkem kui ühel alal. KSH käigus võrreldi eelvalikualasid ühtsete hindamiskriteeriumide alusel, et selgitada välja nende sobivus ja eelistusjärjestus, kuid selline võrdlus ei välistanud rohkem kui ühe ala valimist ja teiste sobivate alade hilisemat kasutuselevõtmist.

Mitme ala valikuga ei teki ka KSH kontekstis kohustuslikku täiendavat „uut alternatiivi“, mis välistaks senised võrreldud üksikalternatiivid, kuna olulised keskkonnamõjud mitme ala valikul alade vahelise piisava kauguse tõttu üldjuhul ei liitu. KSH käigus analüüsiti ka võimalikke kumulatiivseid keskkonnamõjusid mitme ala realiseerumise korral. Näiteks, teoreetiline võimalik koosmõju leiti eelkõige müra puhul, kus Põhja-Kiviõli ja Aidu alade mõlema väljaarendamise jaoks anti KSH aruandes soovitus teha koostööd katselõhkamiste päevade kavandamisel. Lisaks on kõik aruandes esitatud eeldatava mõju kirjeldused esitatud võrdluses 0-alternatiiviga (ehk võrreldes olukorraga, kui kavandatavat tegevust ellu ei viida).

Seega eeltoodust lähtudes oleme seisukohal, et kaitsetööstuspargi REP ja KSH aruanne vastavad PlanS ja KeHJS nõuetele ning KSH aruannet ei ole vaja täiendada eelkirjeldatud põhjustel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Antti Tooming

elurikkuse ja keskkonnakaitse asekancler

Koopia: Kaitseministeerium

Ülle Luiks, 623 1220

ulle.luiks@kliimaministeerium.ee